

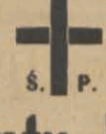
DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: ul. Dominikańska 4. Telefon Redakcji i Administracji 448, Drukarni 520. Redaktor przyjmuje od g. 2-4 pp. Administracja otwarta od g. 9-5, w niedziele i święta od 12-1 pp. „Dziennik Wileński” wychodzi codziennie z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych.

PRENUMERATA miesięcznie 4 zł., z odnośnieniem i przesyłką pocztową 4 zł. 50 gr. za granicą 8 zł., cena pojedynczego numeru na prowincji 20 gr. CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milim. przed tekstem 20 gr., w tekście 40 gr., za tekstem 10 gr. W numerach świętecznych oraz z prowincji o 25% sagrańczone o 50% drożej. Za dostarczenie numeru dowodowego 20 gr. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. Ogłoszenia cyfrowe, tabele oraz fantazyjne o 25% drożej. Konto czekowe w P. K. O. № 80187.

 Ś. P.
DOKTOR
Konstanty BORZOBORHATY
 członek Wileńsko - Nowogródzkiej Izby Lekarskiej
 zmarł 28 marca r. b. w Nowo-Wilejce
 Cześć Jego pamięci!
 Wileńsko-Nowogródzka Izba Lekarska.

 Ś. P.
D-r Konstanty Borzobohaty
 długoletni i oddany współpracownik Powiatowej Kasy Chorych w Wilnie, organizator i kierownik przychodni w Nowej-Wilejce,
 zmarł 28.III.1927 r., o czym z głębokim żalem zawiadamia
 Zarząd Kasy Chorych m. Wilna.
 Cześć Jego pamięci!

MŁODA MATKA DWUTYGODNIK poświęcony zdrowiu i wychowaniu dziecka do lat 7.
 Pod redakcją Dr. B. Barańskiego i Wandy Polczyńskiej.
 Warszawa, Alja Ujazdowska 33, m. 1, tel. 180-46.
 Konto PKO. 14565.
 Dwutygodnik „Młoda Matka” jest doradcą i przewodnikiem w sprawie wychowania dziecka pod względem fizycznym i duchowym, bo szczęściem matki i szczęściem całego narodu jest dziecko zdrowe, silne i radosne.
 W dwutygodniku „Młoda Matka” próś artykułów z zakresu pedagogiki, wychowania fizycznego i higieny dziecka, książki ciekawych wzorów ubrań, pościeli i bielizny dla niemowląt i dzieci, wzory zabawek i gier dziecięcych, tabliczki ułatwiające notowanie przysroty wagi i wzrostu dziecka oraz TABLICE KROJU i BIBUŁKOWE FORMY UBEKNEK DLA DZIECI.
 Cena prenumeraty: miesięcznie zł. 1.—, kwartalnie zł. 2.70.
 Pojedynczy zeszyt 50 gr. Konto P. K. O. 14565. 8519

Od Administracji
 Wszystkich prenumeratorów naszych, zwłaszcza zamiejscowych, uprzejmie prosimy o wcześniejsze wpłacenie prenumeraty na miesiąc kwiecień, dla uniknięcia niepożądanego przerwy w wysyłaniu pisma.

„Źródło Pracy” ul. Młynowa 12
 Przyjmuje wszelkie obywatelskie w zakresie krawiectwa wchodzące
 Wykonywa najwykwintlejsze toalety wieczorowe, wystowe, kostjomy, piasezki letnie, zimowe oraz futra, Haft kolorowy, biały, jakoteż Richelleu. Znaczenie bielizny. Wykonanie prędkie i dokładne. Ceny umiarkowane. Wieczorowe Kursy Kroju dla dorosłych oraz naukę teoretyczno-praktyczną w dziale krawiectwa, bieliznianym i modniarstwa. Na życzenie kończącym patenta cehowe.

Dom Przem.-Handl. W. Malinowski Inż.
 Wilno, ul. Wileńska 23. — Tel. 3—10.
ODDZIAŁ RADJOTECHNICZNY
 Najlepsze i najtańsze źródło dla radioamatorów zaopatrywania się w sprzęt radiowy pierwszorzędного gatunku
 Kompletnie radioodbiorniki, głośniki, słuchawki różnych systemów.
 Na żądanie wysyłają się monterzy na prowincję dla montowania anten i ustawiania radioodbiorników.
 Porady dla amatorów bezpłatnie.

KLUB NARODOWY.
 Dzisiaj w środę o g. 7 1/2, wiecz. w lokalu Stowarzyszenia Techników Polskich Wileńskich 33 odbędzie się zebranie Klubu Narodowego z odczytem przewodniczącego Sejmowej Komisji Budżetowej p. RYMARA
 NA TEMAT
Budżet Państwa Polskiego
 Wstęp 1 zł., dla akademików 50 gr., dla członków klubu wolny.

Związek Lud.-Narodowy. KOMUNIKAT.
 Kolo dzielnicowe Z. L. N. wierzyniec: we czwartek 31 b.m. Moniuszki Nr. 32, zebranie z następującym porządkiem dziennym:
 1) Zagajenie.
 2) Odczytanie okólników Zarządu Głównego
 3) Odczyt p. profesora Prószyńskiego na temat: „Masonerja w Polsce doby obecnej”.
 4) Sprawy bieżące.
 5) Wolne wnioski.
 Wobec tego, że na zebraniu mogą być rozstrzygnięte b. ważne sprawy, obecność wszystkich członków konieczna.
 Sympatycy i członkowie Narodowej Organizacji Kobiet mile widziani.
 Początek o godz. 7-jej wiecz.
 Zarząd kolo podaje do wiadomości członków i sympatyków, że biblioteka czynna w poniedziałki i czwartki od godz. 6—7 wiecz.

Skutki śnieżycy.
Wilno bez połączeń telegraficznych.
 Polska Agencja Telegraficzna nadesłała nam wczoraj następujący komunikat:
 Z powodu zupełnej przerwy komunikacji telefonicznej i telegraficznej z Warszawą, nie otrzymaliśmy wcale komunikatów ani drogą telefoniczną, ani telegraficzną. Jak się dowiadujemy, panująca ubiegłej nocy i w ciągu dzisiejszego przedpołudnia wichura i śnieżycza poobalała w wielu miejscach słupy telegraficzne, skutkiem czego w obecnej chwili wszelkie połączenie, zarówno telefoniczne, jak i telegraficzne Wilna z Białymstokiem, Warszawą, Brześciem, Baranowiczami i innymi miastami jest niemożliwe. Najwięcej ucierpiała linja pomiędzy Landwarowem i Rudziszkami z powodu śnieżycy i gołoledzi. Według wszelkiego prawdopodobieństwa, przeskody te dadzą się, przynajmniej częściowo, usunąć w ciągu dnia jutrzejszego.

Wobec przerwania komunikacji telefonicznej i telegraficznej, zmuszeni jesteśmy ograniczyć nasz materiał informacyjny do wiadomości, które nadeszły pocztą.

O PUSTCE IDEOWEJ

Przemówienie Romana Dmowskiego na zjeździe dzielnicy warszawskiej Obozu Wielkiej Polski, dnia 27-go marca 1927 roku.

Na przedpołudniowym posiedzeniu naszego Zjazdu p.p. oboźni wypowiedzieli swe uwagi w przedmiocie praktycznego znaczenia politycznego stolicy i przylegających do niej powiatów, w szczególności w razie prób pograżenia kraju w anarchję. Słuszności tych uwag nie podlega dyskusji. Jeszcze większe atoli jest znaczenie stolicy w zakresie duchowym, umysłowym i moralnym i na tę stronę pragnę zwrócić uwagę Panów: dla zadań obozu Wielkiej Polski, które sięgają wiele głębiej, niż czysto praktyczne zadanie polityczne, jest to konieczne.

Stolica państwa, będąca nie tylko ośrodkiem politycznym kraju, ale także głównym ogniskiem jego życia duchowego, nadaje ton życiu całego społeczeństwa; w niej się przeważnie rodzą nowe dążenia i przez nią głównie są importowane do kraju nowe prądy z zagranicy. Stąd na inteligentne warstwy stolicy spada wielka odpowiedzialność. Chcąc też zorientować się, co do stanu i przyszłości naszego życia duchowego, stolicy przedewszystkiem trzeba się przyjrzeć.

Jeżeli Panowie głębiej wejrzą w dzisiejsze społeczeństwo i dobrze się zastanowią nad jego stanem duchowym, to musi w przedewszystkiem uderzyć jego bezieidowość. Ludzie na ogół nie mają nic, e-by ich prowadziło w życiu prócz bezpośredniego interesu, prócz chęci zaspokojenia osobistych potrzeb, namiętności lub nałogów. Ten stan rzeczy rozwija się od dłuższego już czasu, ale szczególnie się uderzający w latach powojennych w okresie istnienia niepodległej już Polski. Można słusznie wskazywać, że jest to wynik znacznego przytępienia moralnego, jakie nastąpiło podczas długotrwałej wojny, jak również tego, że na widowni życia zjawilo się wiele żywiołu surowego, barbarzyńskiego, który na wojnie lub bezpośrednio po wojnie, w latach anarchji gospodarzące, zrobił pieniądze. Główne wszakże źródło nie tu leży.

Trzeba pamiętać, że Polska, położona na kresach cywilizacji zachodniej, młodsza cywilizacyjnie od zachodnich narodów, odznaczała się zawsze małą samodzielnością duchową, w słabej mierze żyła twórczością własną a głównie zasilała się tem, co przychodziło z zachodu. A co francuz wymyślił, to polak polubił, jak mówił nasz nieśmiertelny poeta. Zyliliśmy do tego stopnia produkcja obca, że nawet po utracie własnego państwa nie zdobyliśmy się na program jego odzyskania, na myśl polityczną, której nikt oby dla nas sfabrykować nie mógł. To, co nazywamy naszymi walkami o niepodległość, było tylko odbiciem walk o wolność na zachodzie, było odgłoszeniem prądu ogólnoeuropejskiego, nawet bez wykazania samodzielności w jego przystosowaniu do naszego położenia i naszych zadań.

Europa zachodnia, zwłaszcza w drugiej ćwierci zeszłego stulecia,

wchodzące nawet w konflikt z prawem.

Często ludzie nawet mają świadomość swego kalestwa, rozumieją jak wielką słabością w życiu politycznym jest brak idei, brak myśli przewodniej, programu. Są u nas wpływowo organizacje polityczne, które dalyby wiele, gdyby im kto idee, myśli przewodnią, program podarował. Są takie, co szerzą zasady, w które ich przywódcy przestali już wierzyć: rozumieją oni, iż fakty, które życie codzienne przynosi, zaprzeczają wartości tych zasad, wykazują ich zgnębność, ale trzeba te zasady szerzyć, trzeba masę okłamywać, bo inaczej partja przestałaby istnieć. Brak idei, w którą szerzący ją ludzie samiby mocno wierzyli, sprawa, że istnienie przeważnej liczby dotychczasowych stronnictw jest tylko wegetacją do czasu: pierwszy lepszy powiew żywotniejszej myśli zmiecie je z widowni. Nawet komunizm, który w dzisiejszych czasach wykazuje pewną zdolność do zyskiwania przelotów, nie jest owocem twórczości dzisiejszej doby, czepie on z myśli zrodzonej w pierwszej połowie zeszłego stulecia, która to myśl od czasów Marksa w rozwoju prawie nie postąpiła. Nadto, zwłaszcza po eksperymencie rosyjskim, sami jego kierownicy przyznają się, że nie wierzą w urzeczywistnienie myśli komunistycznej ani dziś, ani w bliskiej przyszłości. Propaganda komunistyczna nie jest tedy środkiem do wcielienia w życie idei, jeno drogą do zdobycia władzy dla danej organizacji.

Ta bezieidowość, a nawet beprogramowość, sprawia, że życie polityczne spada na coraz niższy poziom, wprost dżiczej, gdy jednocześnie dzieje jednostka ludzka, spada na coraz niższy poziom, bytu, zamykającego się w brutalnym użyciu i w zdobywaniu środków na nie per fas et nefas. Oto jest, Panowie, ogólne tło, na którym występuje rozpoczynająca się działalność Obozu Wielkiej Polski. Nie trudziłbyśmy Panów, nie zwywalibyśmy ich do nowo-organizowanej pracy, gdyby to miała być działalność równie bezduszna, równie jałowa w dziedzinie myśli, jak ta, o której przed chwilą mówiliśmy. My mamy cel wielki, mamy myśli, która rozuścimy, widzimy początki dróg i te drogi naszą pracą, rzetelnym wysiłkiem myśli sobie wytkniemy. Byłoby to świadectwo potwornej niemocy, gdyby naród w tak epokowym momencie swoich dziejów, w którym osiągnął zjednoczenie i wyzwolenie swej ojczyzny, wykazał niezdolność do wypełnienia zdobytych ram obrazem bujnego, pełnego życia. My, obóz narodowej Polski od dziesiątków lat już zaprawialiśmy swe siły w kreśleniu sobie dróg na własną rękę, w samoistnej twórczości politycznej. Mam niewzruszoną wiarę, że tak konieczną w tej nowej dobie dziejowej twórczość i dziś wykażemy.

My mamy idee, mamy myśli i wiarę, mamy młody zapał do sprawy, której służymy, dlatego do nas się garną młode pokolenia, wszystko, co młodsze, co moralnie świeższe, ku nam się zwraca. Trupy—młodzieży nie poprowadzą. I nas czeka pewne zwycięstwo.

Z życia katolickiego.
Sąd na rozstrzygnąć czy Rząd popiera sekciarstwo.
 W dniu 27 b. m. na wokandy Sądu Pokoju XIII okręgu wpłynęły dwie sprawy wytoczone przez wydział prasowy Komisariatu Rządu redaktorom tygodników „Hasło Ludu” — p. Adamowi Szymańskiemu i p. Józefowi Siecińskiemu, redaktorowi „Głosu Ludu” za pomieszczenie w dn. 24 grudnia ub. r. jednobrzmiących artykułów p. t. „Nasza religja katolicka w niebezpieczeństwie.”
 Artykuły te, zdaniem Kom. Rządu, zawierały cechy przestępstwa, przewidzianego w art. 263 K. K. (rozpowszechnianie wiadomości świadomości fałszywych, mogących wywołać niepokój publiczny).
 Treść tych artykułów w kilku słowach da się ująć następująco: Rząd popiera sekciarstwo i otacza

je opieką. Przejawilo się to zawiązaniem kościoła narodowego Huszaj, faktami tymi katolicyzacji i całej społeczeństwo, narodowo usposobione, są oburzeni.
 Na rozprawie, w imieniu red. Szymańskiego stanął adw. Bitner, zaś ze strony Kom. Rządu p. E. Krüger.
 Mec. Bitner wniósł o wyznaczenie nowego terminu rozprawy, na który dostarczy dla porparcia swych twierdzeń szereg artykułów „Głosu Prawdy” i „Epoki”, atakujących ostro kościół katolicki.
 Przeciwno tym wnioskom nie oponował przedstawiciel Kom. Rządu, natomiast podkreślił, iż tak „Epoka” jak i „Głos Prawdy” nie są organami rządowymi, co urzędowo wyjaśniła P. A. T-izna.
 Wobec tego oświadczenia, mec. Bitner wniósł o powołanie dodatkowo w charakterze świadków redaktorów „Epoki” p. Zagorskiego i „Głosu Prawdy” p. Stępczyńskiego, by Sąd na podstawie ich zeznań mógł ustalić, czy istotnie Rząd nie subwencjonuje tych pism.
 Rozpatrujący sprawę sędzia p. St. Zadrowski postanowił przychylić się do wniosków obrony, sprawę odroczyć i na następny termin wezwać wszystkich podanych świadków.
 Tak więc, już w krótkim czasie, Sąd stwierdzi, czy Rząd popiera sekciarstwo i czy udziela porparcia „Epoce” i „Głosowi Prawdy.”

Z całej Polski.
O rozwiązanie Katowickiej Rady Miejskiej.
 W niedzielę, 27 z iniejątywo miejscowego Kola Ch. D. odbył się w Katowicach liczny wiec w sprawie katowickiej rady miejskiej i wybraniu przez nią niemca Jankowskiego na godność prezydenta miasta.
 Poseł Janicki przedstawił niebezpieczeństwo narodowe, jakim jest opanowanie katowickiej rady miejskiej przez Niemców i renegatów. Następnie zakomunikował zebrany, że w komisji prawniczej sejmku śląskiego opracowywany jest projekt ustawy, upowazniającej wojewodę do rozwiązania rad miejskich, w których postępowanie radnych koliduje z obowiązkami obywatelskimi. Ustawę tę uchwali Sejm śląski, przypuszczalnie za dwa tygodnie.
 Po rzeczowej dyskusji wiec powziął rezolucję, wyzwołując narodajne czynniki do rozwiązania rady miejskiej Katowic, której skład nie odpowiada interesom i aspiracjom narodowym ludności. Rezolucja wzywa także wojewodę do skorzystania z ustawy, którą ma uchwalić Sejm śląski i rozwiązanie rady miejskiej na miejsce której winna być ustanowiona rada komisaryczna, ukonstytuowana w składzie harmonizującym z charakterem polskim miasta.
Zamach na życie sędziego śledczego.
 W poniedziałek dn. 28 w południe w sądzie okręgowym karnym do sędziego śledczego Bolesława Czuchajewskiego zgłosił się pozostający w więzieniu śledczym pod zarzutem wielu kradzieży i włamań Stanisław Kiejar, oświadczając, że ma mu coś do zakomunikowania. Więzień znajdował się w towarzystwie dozorczy. W chwili, gdy sędzia spytał, czego sobie życzy, więzień, wyjąwszy seczyrnyk, rzucił się na sędziego. Sędzia, dzięki przytomności umysłu, obronił się przed atakiem. Wówczas więzień usiłował przebieść się syczyrnykiem, lecz przeszkodził mu w tem sędzia i woźny. W czasie szamotanja sędzia został lekko ranny w obie ręce, a Kiejar w pierś, również lekko. Z trudnością udało się go obezwładnić i odprowadzić do celi.

Zapisujcie się na członków Komitetu Wojewódzkiego pomocy dla akademików.

